

EFFECTENONDERZOEK
NATUURNETWERK BRABANT

STATENDAM 100

TE OOSTERHOUT

Ecologie

Rapportage effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant

Statendam 100 te Oosterhout

Opdrachtgever	Gemeente Oosterhout Postbus 10150 4900 GB Oosterhout
Rapportnummer	12664.004
Versienummer	D1
Status	Conceptrapportage
Datum	12 april 2022
Vestiging	Zuid-Holland Hoofdweg 240 3067 GJ Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw K.J. van der Hulst, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Mevrouw A.M. Vergeer, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	8
5	EFFECTENONDERZOEK NATUURNETWERK BRABANT NATUURNETWERK BRABANT .	9
	5.1 Inleiding	9
	5.2 Natuurdoelen en natuurkwaliteit	10
	5.3 Geomorfologische processen en bodemkwaliteit	13
	5.4 Waterhuishouding en waterkwaliteit	13
	5.5 Rust en stilte	14
	5.6 Donkerte en openheid	15
	5.7 Landschapsstructuur	15
	5.8 Belevingswaarde	16
6	TOETSING.....	17
	6.1 Groot openbaar belang	17
	6.2 Alternatieve locaties	18
	6.3 Alternatieve oplossingen	18
7	COMPENSATIE	19
	7.1 Aard van de compensatie	19
	7.2 Omvang van de compensatie	19
8	CONCLUSIE EN ADVIES.....	20
	BIJLAGE 1 INTERIM OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT	22
	BIJLAGE 2 VERKLARENDE WOORDENLIJST	25

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Gemeente Oosterhout opdracht gekregen voor het uitvoeren van een effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant ten behoeve van een bestemmingsplanwijziging.

Het effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant is uitgevoerd naar aanleiding van de quickscan Wet natuurbescherming die Econsultancy in februari 2022 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 12664.003, d.d. 15 februari 2022). Hieruit blijkt dat effecten op het Natuurnetwerk Brabant niet op voorhand uit te sluiten zijn.

Indien effecten op het natuurnetwerk niet op voorhand uit te sluiten zijn, moet een effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant worden uitgevoerd. Het effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant heeft als doel om de effecten van het beoogd gebruik op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Natuurnetwerk Brabant (NNB) te onderzoeken. Bij een effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant worden de (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk in kaart gebracht en wordt geadviseerd hoe negatieve effecten voorkomen kunnen worden. Hierbij worden de voorgenomen plannen getoetst op zeven verschillende verstoringstypen.

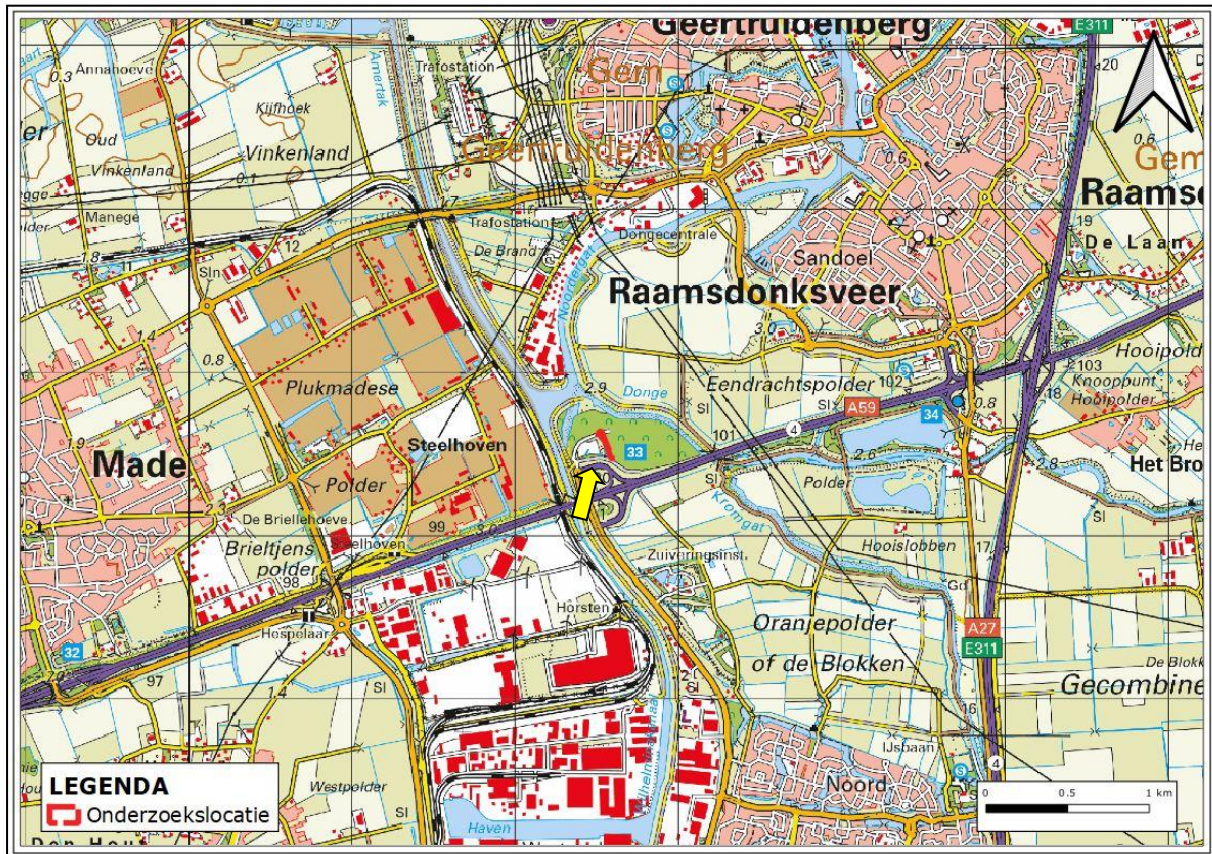
Indien een voorgenomen ingreep de “nee, tenzij” –afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. De opdrachtgever heeft aangegeven financiële compensatie te willen uitvoeren. De benodigde financiële compensatie wordt in onderhavige rapportage berekend. Enkel indien aan bovenstaande voorwaarden wordt voldaan kan het NNB herbegrensd worden.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.380 \text{ m}^2$) ligt aan de Statendam 100, te Oosterhout. In figuur 1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie (gele pijl).

De landelijk gelegen onderzoekslocatie ligt ten oosten van composteringsinrichting Den Ouden en omvat grasland en een klein deel van het aangrenzende boschage. De onderzoekslocatie wordt ten westen begrensd door het hekwerk van het terrein. Het hekwerk is tot 2 meter hoog en heeft diverse openingen aan de onderzijde van maximaal 40 centimeter hoogte. In het noordelijke deel van de onderzoekslocatie ligt een hoop zand te midden van gras. Tevens loopt een onverhard pad langs de hoop zand het bos in. Ten oosten ligt het terrein van de composteringsinrichting. Als onderdeel van de bedrijfsvoering liggen diverse hopen met organisch materiaal opgeslagen die omgezet worden tot compost. Ook zijn twee bassins aanwezig op het terrein voor de opvang en hergebruik van afvalwater. Verder is een klein kantoorgebouw met weegplaats aanwezig aan de westkant van het terrein.

Het terrein ten noorden, zuiden en oosten van de composteringsinrichting betreft Natuurnetwerk Brabant dat bestaat uit vochtig bos met productie. Ten zuiden van de composteringsinrichting loopt een watergang van circa 2 meter breed. Op circa 180 meter ten noordoosten ligt rivier de Donge. Op 250 meter ten westen ligt het kanaal van de Amertak. De twee waterlichamen komen ten noorden van het bosgebied samen. Ten zuiden van de composteringsinrichting ligt de oprit naar de A59. Op 700 meter ten oosten en ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt het buitengebied van Oosterhout, met agrari-

sche percelen. Ten westen van de onderzoekslocatie, aan de overzijde van de Amertak, ligt het industrieterrein De Statendam.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Kaart onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Zicht op het middendeel van de onderzoekslocatie met kijkrichting naar het oosten.

Figuur 4. Zandhoop in het noordelijke deel van de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Waterbassin ten oosten van de onderzoekslocatie, kijkrichting is naar het zuiden.

Figuur 6. Overzichtsfoto van de composteringsinrichting.

Figuur 7. Het hekwerk rondom het terrein. Zichtbaar is dat het hekwerk aan de onderkant open is.

Figuur 8. Bosschage en watergang ten zuiden van de onderzoekslocatie met kijkrichting naar het westen.

Figuur 9. Watergang ten zuiden van het bosschage.

Figuur 10. Omgevallen populieren ten oosten van de onderzoekslocatie.

Figuur 11. Populierenbos ten oosten van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De bestemmingsplanwijziging hangt samen met de aanleg van een verbindingsweg van de Stattendamweg richting Geertruidenberg (Gemeente Oosterhout, ontwerp bestemmingsplan, versie C02, projectnummer 20210112-0, d.d. 22 december 2021). Het nieuwe tracé overlapt gedeeltelijk met de westzijde van de composteringsinrichting. Daarbij moeten de toe- en afrit naar de A59 worden gewijzigd en er wordt een rotonde gerealiseerd op de aansluiting tussen de A59 en de nieuwe weg (figuur 12). In verband met deze aanpassingen moet de inrichting van de composteringsinrichting fysiek worden aangepast, waarbij het bedrijfsoppervlak min of meer gelijk blijft. Verder is ook gebleken dat de huidige bestemmingen aan de noord- en oostzijde niet overeenkomen met de feitelijke situatie van het bedrijf. Het gedeelte van de onderzoekslocatie wat reeds tientallen jaren als bedrijf in gebruik is, zou als bedrijf bestemd moeten zijn maar is nu bestemd als natuur (figuur 13, perceel 10).

De onjuiste bestemmingen worden in het bestemmingsplan aangepast naar de feitelijke en toekomstige situatie. Daarbij zal perceel 9 deels bij de composteringsinrichting betrokken worden, mede om ruimte te maken voor het kantoorgebouw en de weegplaats, welke verplaatst moeten worden door de aanleg van de nieuwe verbindingsweg. Perceel 9 betreft Natuurnetwerk Brabant en is deels reeds bedrijfsmatig in gebruik.

Tevens zal een nieuw bassin aangelegd worden en een nieuw hekwerk wordt rondom het terrein geplaatst. Zie bijlage 21002_TEK_A_Nieuw_Situatie voor de schematische tekening. Eventuele bomen binnen het hekwerk zullen gekapt worden.

Figuur 12. Schematische tekening nieuwe ontwikkeling. Met rood is de onderzoekslocatie globaal aangegeven.

Figuur 13. De voorgenomen ontwikkelingen op de onderzoekslocatie (9 en 10).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. De (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk worden tijdens dit onderzoek in kaart gebracht en er zal een advies worden gegeven over hoe negatieve effecten voorkomen kunnen worden.

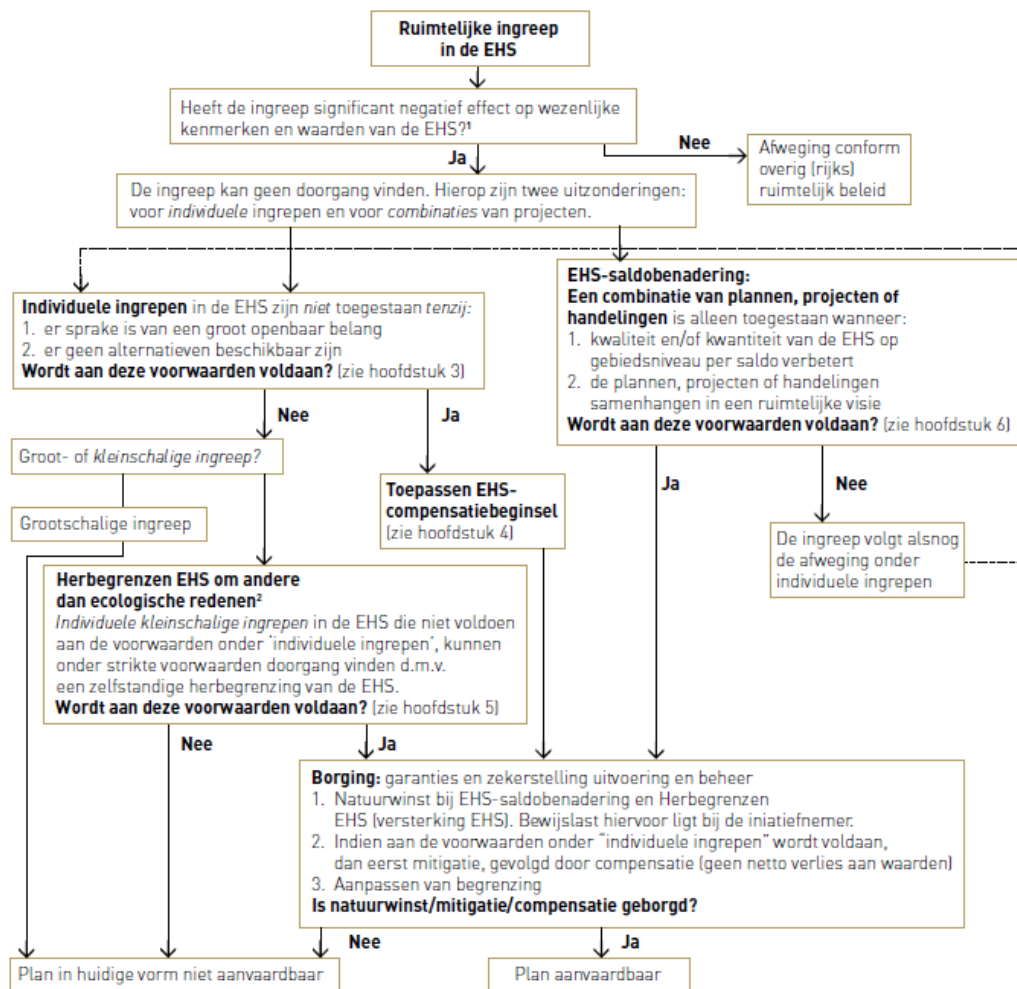
Het meest recente veldbezoek is afgelegd op 23 februari 2022. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Tegelijkertijd is een quickscan van de onderzoekslocatie uitgevoerd. Voor de aanbevelingen omtrent de Wet natuurbescherming wordt verwezen naar de desbetreffende rapportage (12664.003, D1, d.d. 15 februari 2022).

Het effect van de ingreep op de natuurlijke kenmerken en waarden van het NNB dient conform de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant op een zevental aspecten getoetst te worden (Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, 2021):

- Natuurdoelen en natuurkwaliteit;
- Geomorfologische processen en bodemkwaliteit;
- Waterhuishouding en waterkwaliteit;
- Rust en stilte;
- Donkerte en openheid;
- Landschapsstructuur;
- Belevingswaarde.

In deze toetsingscriteria worden de huidige waarden en kenmerken behandeld met daarnaast verweven de historische en toekomstige natuurwaarden en kenmerken van het NNB (voorheen EHS). In figuur 14 is het NNB beschermingsregime weergegeven.

In het bureauonderzoek worden met behulp van gegevens van de provincie Noord-Brabant en de onderzoeksresultaten van het veldbezoek de bovenstaande zeven criteria getoetst.

¹ Het gaat hier om het effect van de ingreep zelf en niet om een netto of reeds gesaldeerd effect. Indien de ingreep plaatsvindt in een Natura 2000 gebied gelden aanvullende regels (zie ook hoofdstuk 7).

² Een andere maatwerk mogelijkheid in de EHS is herbegrenzen om ecologische redenen. Deze mogelijkheid wordt beschreven in hoofdstuk 5, maar komt niet terug in dit schema, omdat er geen ruimtelijke ingreep aan ten grondslag ligt.

Figuur 14. NNB beschermingsregime (bron: spelregels EHS). Deze spelregels zijn van toepassing op het Natuurnetwerk Brabant.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. Het Natuurnetwerk is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De provincie is het bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor Natuurnetwerk Nederland (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamd "effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant" nader moeten worden onderzocht.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

5 EFFECTENONDERZOEK NATUURNETWERK BRABANT NATUURNETWERK BRABANT

In onderstaand hoofdstuk wordt de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de beschermde gebieden. In het onderhavige “effectenonderzoek Natuurnetwerk Brabant” worden de (mogelijke) effecten op het natuurnetwerk in kaart gebracht. Hierbij worden de voorgenomen plannen getoetst op zeven verschillende aspecten.

5.1 Inleiding

Het Natuurnetwerk Brabant (NNB) is planologisch beschermd. Dit betekent dat de provincie Noord-Brabant nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB niet toestaat. Initiatiefnemers van ingrepen binnen het NNB dienen de effecten van de ingreep op het NNB te onderzoeken middels een “nee, tenzij”-onderzoek.

Het doel van het nee, tenzij-beleid is het voorkomen van significant negatieve effecten van ontwikkelingen op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB. Om hierop te kunnen toetsen zijn zeven toetsingsaspecten in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, 2021) vastgelegd (bijlage 1).

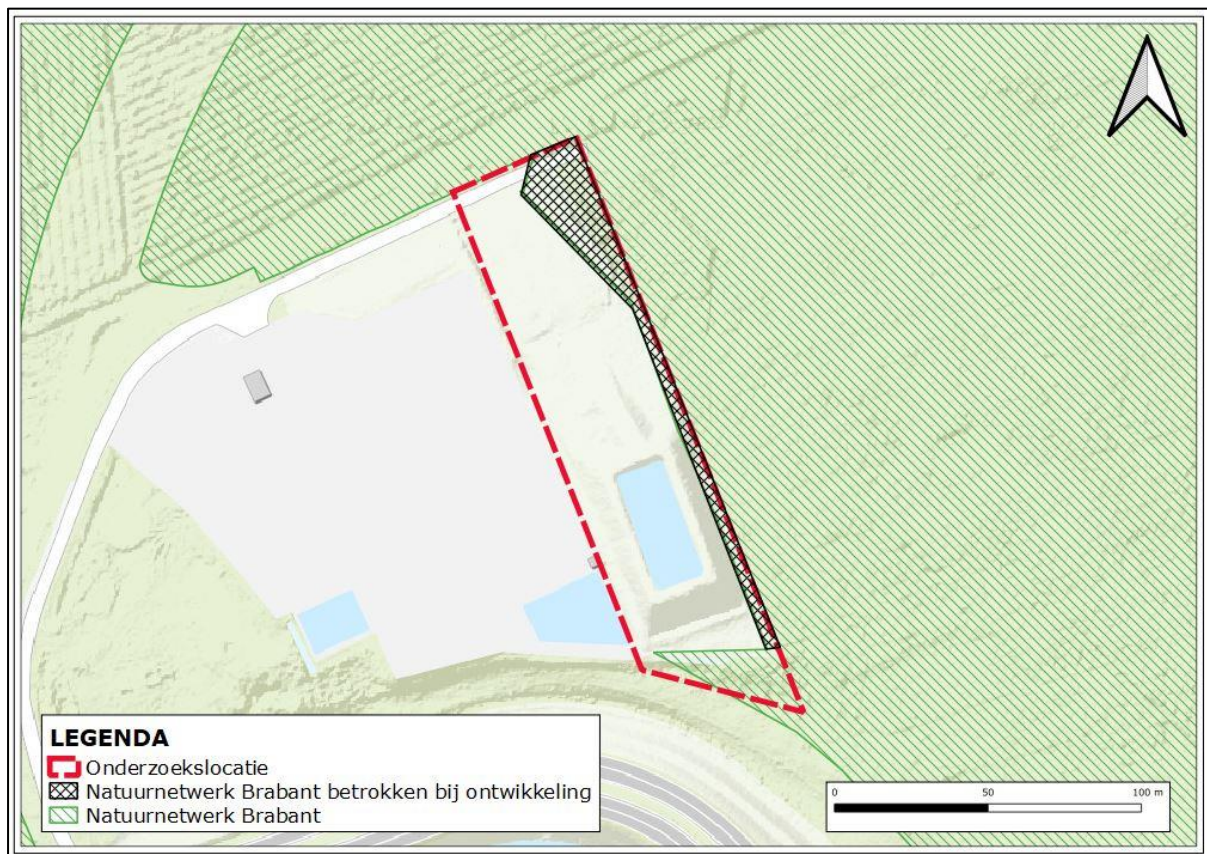
Op basis van een toetsing aan deze criteria zijn de volgende oordelen mogelijk:

1. Op één (of meerdere) van de aspecten is het oordeel: significante aantasting.
2. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, maar als alle aspecten in combinatie overzien worden is het oordeel: significante aantasting.
3. Op geen aspect is het oordeel significante aantasting, ook niet bij combinatie van de aspecten.

Voor de toetsing is als hulpmiddel gebruik gemaakt van de zeven criteria en de achterliggende informatie die middels webkaarten beschikbaar is.

De onderzoekslocatie maakt deels onderdeel uit van het natuurnetwerk en ligt aangrenzend aan een gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het betreft Natuurnetwerk Brabant. In figuur 15 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant weergegeven.

De initiatiefnemer heeft aangegeven dat naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming er voor gekozen is om het zuidelijke deel NNB gelegen op de onderzoekslocatie niet bij het terrein van de composteringsinrichting te betrekken.

Figuur 15. Kaart met aangeduid de ligging van het NNB ten opzichte van de ontwikkeling.

5.2 Natuurdoelen en natuurkwaliteit

Historische, huidige en toekomstige natuurwaarden

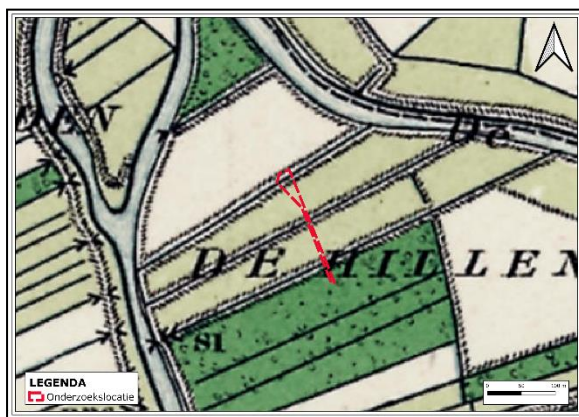
De onderzoekslocatie is gelegen in het voormalige poldergebied De Hillen, op de grens van zand- en kleigronden. Rond 1915 is bos geplant in de splitsing waar het Wilhelminakanaal en de Donge samenkomen. De noordelijke helft van de onderzoekslocatie was ook beplant met bos. Na circa 1935 is de onderzoekslocatie vrijgemaakt voor wederom landbouwgrond. Tussen 1970 en 1980 is de onderzoekslocatie en het terrein ten oosten van de onderzoekslocatie gebruikt als zandwinningsplas voor ontwikkelingen elders. Vanaf 1998 is het populierenbos aangeplant ten oosten van de onderzoekslocatie. Samen met het omliggende bosgebied vormt het populierenbos natuurgebied De Hillen. De composteringsinrichting is van oudsher een gemeentelijke werf en vuilstortplaats. Sinds tientallen jaren is het terrein enkel in gebruik als composteringsinrichting. In de jaren '00 heeft de composteringsinrichting zich uitgebreid tot de huidige vorm. Tegenwoordig heeft het terrein een oppervlakte van circa 3 hectare met één klein kantoorgebouw bij de entree.

Zie figuur 16 t/m 19 voor het bijbehorende historische kaartmateriaal (bron: Topotijdreis.nl).

Het NNB waarin de onderzoekslocatie deels gelegen in is, bestaat voornamelijk uit populieren. Verder staan in het natuurgebied onder andere gewone vlieren, hazelaren, kastanjabomen en grauwe abelen. Binnen het NNB kunnen algemene broedvogels voorkomen waarvan het nest beschermd is tijdens het broedseizoen. Daarnaast is het betreffende deel van het NNB geschikt als broedgebied voor roofvogels en uilen waarvan het nest jaarrond beschermd is. Verder kan het NNB een functie hebben voor vleermuizen (foerageerfunctie en vliegroute). Het NNB kan ook als leefgebied voor de kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) en de steenmarter vormen. Ter plaatse van de voorge-

nomen ontwikkeling is reeds nader onderzoek uitgevoerd waarbij geen beschermde functies van kleine marterachtigen zijn vastgesteld (rapport 12664.002, D1, d.d. 8 september 2020). Het NNB biedt daarnaast geschikt habitat voor licht beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als konijn, egel en diverse muizensoorten en licht beschermde amfibieën als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Ook biedt het NNB geschikt habitat voor verschillende ongewervelden zoals algemene vlinders, kevers, spinnen en mieren.

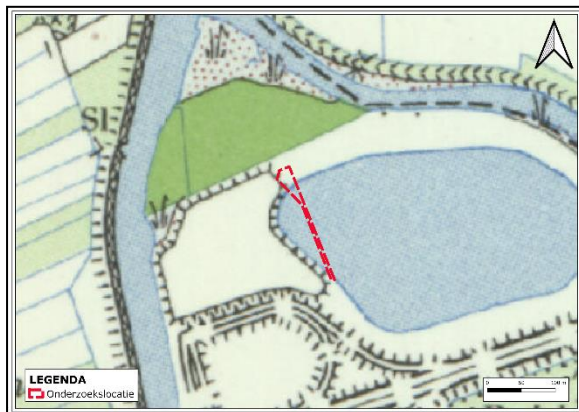
Omdat de voorgenomen ingreep aan de rand van het NNB plaatsvindt, zullen de huidige natuurwaarden binnen de onderzoekslocatie verdwijnen of afnemen. Daarnaast kan er sprake zijn van externe effecten op de huidige natuurwaarden van het NNB rondom de onderzoekslocatie als gevolg van de voorgenomen plannen. Deze externe effecten worden verderop in onderhavig rapport besproken.

Figuur 16. Historische kaart 1915, met rood omlijnd de onderzoekslocatie (bron: topotijdreis.nl).

Figuur 17. Historische kaart 1935, met rood omlijnd de onderzoekslocatie (bron: topotijdreis.nl).

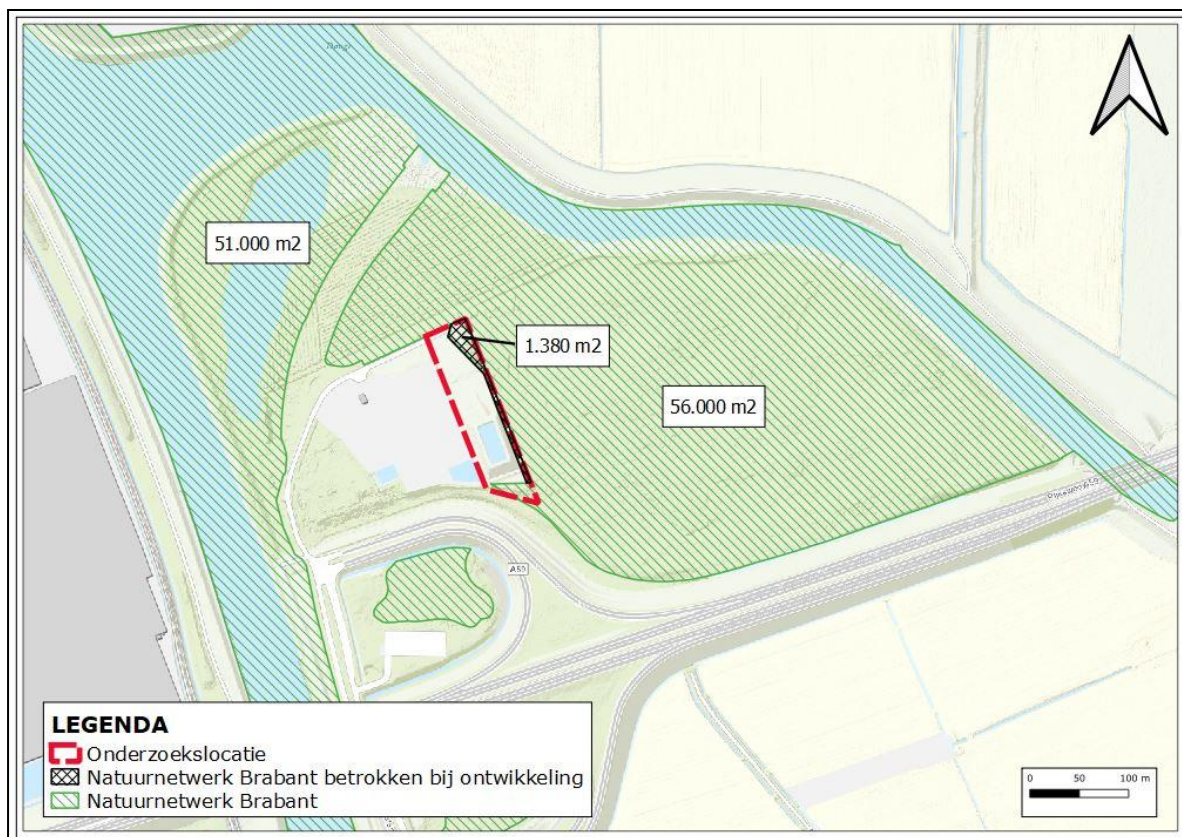
Figuur 18. Historische kaart 1970, met rood omlijnd de onderzoekslocatie (bron: topotijdreis.nl).

Figuur 19. Historische kaart 1999, met rood omlijnd de onderzoekslocatie (bron: topotijdreis.nl).

Areaal

Het NNB waarin de onderzoekslocatie gelegen is valt onder het natuurbeheertype N16.02 Vochtig bos met productie. Het ambitietype is N14.03, Haagbeuken- en essenbos. Als gevolg van de voorgenomen ingreep zal areaal van het NNB binnen de onderzoekslocatie verloren gaan. In figuur 20 is het areaal NNB wat verloren gaat weergegeven. Dit betreft in totaal 1.380 m² met een ontwikkeltijd van naar schatting tussen 25 en 100 jaar. Het oppervlak wat verloren gaat, dient fysiek gecompenseerd te worden in de niet gerealiseerde delen van het NNB, de niet gerealiseerde ecologische verbindingsozones of op de onderzoekslocatie zelf binnen het huidige NNB met een toeslag van 2/3 in oppervlak (bijlage 1, artikel 3.22 lid 2, Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, 2021). Ook kan gekozen worden voor financiële compensatie. De initiatiefnemer heeft aangegeven voor financiële compensatie te kiezen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 20. Overzicht van het aan te tasten oppervlakte binnen de voorgenomen ontwikkeling en de omliggende vergelijkbare landdelen.

Conclusie

De voorgenomen ingreep vindt deels binnen het NNB plaats. Dit betekent areaalverlies van het NNB op de onderzoekslocatie. Als gevolg hiervan zullen de huidige natuurwaarden binnen de onderzoekslocatie verdwijnen of afnemen. Daarnaast zal zonder het treffen van maatregelen er sprake zijn van externe effecten op de huidige natuurwaarden van het NNB rondom de onderzoekslocatie. Het oppervlak van het NNB wat verloren gaat, dient gecompenseerd te worden. De opdrachtgever is voornemens financiële compensatie uit te voeren (zie hoofdstuk 6).

5.3 Geomorfologische processen en bodemkwaliteit

De onderzoekslocatie wordt geomorfologisch aangegeven als “Antropogeen” (Kaartenbank Brabant, 2022). De afzettingen, waarin deze bodems zijn ontstaan, bestaan uit materialen die door de mens zijn hergebruikt zoals natuurlijk sediment (als ophoog laag of ter verrijking van de bodem) of nieuw gevormd met betongruis en puin (figuur 21). Van de onderzoekslocatie en de directe omgeving wordt aangegeven dat ze geen expliciete aardkundige waarden en processen bevatten (Kaartenbank Brabant, 2022).

Figuur 21. Bodemkaart onderzoekslocatie (rood kader) en directe omgeving. Ontbrekende vlakken zijn van antropogene origine. Omliggende groene gebieden zijn kalkrijke / kalkhoudende pol-dervaaggronden. (bron: provincie Noord-Brabant).

Conclusie

Door de voorgenomen plannen zullen er op de onderzoekslocatie mogelijk veranderingen plaatsvinden ten aanzien van geomorfologische processen en kan de bodemkwaliteit beïnvloed worden. Deze veranderingen zullen mogelijk plaatsvinden binnen het deel van het NNB wat verloren gaat als gevolg van het areaalverlies en geen effect hebben op het omliggend deel van het NNB. Gezien de huidige functie van de onderzoekslocatie (opslag zand en waterbassin) is artikel 8 van de Woningwet niet van toepassing. Bodemonderzoek is niet aan de orde. Zolang de delen van het NNB aangrenzend aan de ontwikkeling niet aangetast worden is compensatie in het kader van geomorfologische processen en bodemkwaliteit niet aan de orde.

5.4 Waterhuishouding en waterkwaliteit

De grondwatertrap ter plaatse van de onderzoekslocatie is GWT VIII (diepte > 140 cm-mv). Op de hoogtekaart is te zien dat de onderzoekslocatie gelegen is op een hoogte van circa 5 meter boven zeeniveau (Actueel hoogtebestand Nederland, 2022). Het NNB in en rondom de onderzoekslocatie behoort tot de beschermde gebieden waterhuishouding (Verordening water Noord-Brabant, 2018).

De toplaag bestaat uit holocene afzettingen. Het eerste watervoerend pakket van de duinvaaggrond, bevindt zich op een diepte tot circa 10 meter onder het maaiveld en wordt gevormd door de zandgronden van de formatie van Bostel. Het tweede watervoerend pakket bevindt zich op een diepte tot circa 30 meter onder het maaiveld en wordt gevormd door de zandgronden van de formatie van Sterksel (TNO Geologische Dienst Nederland 2022). Het water van het eerste watervoerend pakket stroomt volgens de isohypsenkaart in noordelijke richting.

Conclusie

Ten behoeve van de voorgenomen ingreep vinden naar verwachting geen werkzaamheden diep in de bodem plaats. Effecten op de waterhuishouding zijn naar verwachting te voorkomen. Zoals opgenomen in het ontwerp bestemmingsplan zal een verplichte watertoets worden uitgevoerd als onderdeel van het vooroverleg. Een significante aantasting is niet te verwachten en aanvullende stappen zijn daardoor niet aan de orde.

5.5 Rust en stilte

De attentiezone van het dichtstbijzijnde stiltegebied (Gecombineerde Willemsspoolder) is gelegen op circa 3 kilometer afstand ten oosten van de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie en omgeving hebben in de huidige situatie een hoge mate van verstoring. De onderzoekslocatie ligt aan de oprit naar de A59 bij Oosterhout. Bij de composteringsinrichting is overdag veel activiteit in de vorm van rondrijdende heftrucks, vrachtwagens en rondlopende mensen. Er vindt dagelijks verzet van organisch materiaal plaats op het terrein waarbij machines gebruikt worden.

Onderstaande is geparafraseerd vanuit het ontwerp bestemmingsplan (paragraaf 4.4):

Volgens het beleid van de provincie Noord-Brabant is van verstoring sprake indien de geluidbelasting meer dan 42 dB(A) bedraagt op een bosgebied, 47 dB(A) op een open gebied en 45 dB(A) op een gemengd gebied, bepaald over 24 uur. Het moet daarbij gaan om een gebied dat nog niet eerder is verstoord. De verandering van de bedrijfsbestemming is in m² oppervlak netto zeer gering waardoor de geluidbelasting niet toeneemt maar alleen gedeeltelijk max. 40 meter wordt verplaatst. In de omgeving zijn drie geluidszones aanwezig:

- a) De geluidzone van vanwege een industrieterrein in de zin van de Wet geluidhinder.*
- b) De Rijksweg A59*
- c) De nieuwe verbindingsweg tussen Geertruidenberg en de Statendamweg.*

Het plangebied is gelegen binnen de geluidzone Industrie vanwege industrieterreinen als bedoeld in de Wet geluidhinder die zijn gelegen op het grondgebied van Oosterhout en Geertruidenberg. Aan de oostzijde op ca. 570 m afstand is de uiterste grens van de zone gelegen. Op de uiterste grens van de zone mag de geluidbelasting 50 dB(A) etmaalwaarde bedragen. Dat is veel meer dan 47 dB(A), 45 dB(A) en 42 dB(A). Dat betekent dat de 'NNB-contouren' nog veel verder van het gebied zijn gelegen.

Bij de beoordeling van de geluidbelasting vanwege het plangebied is aangegeven dat het bronvermogen voor een composteerinrichting gemiddeld max. 50 dB(A)/m² zal bedragen. De daarbij behorende 50 dB(A) contour zal dan op enkele tientallen meters van het plangebied zijn gelegen. Dat betekent dat het ruimschoots binnen de uiterste grens van de aangegeven geluidzone vanwege industrieterrein zal zijn gelegen. Er is daarom geen sprake van extra verstoring door geluid vanwege dit plan.

De Rijksweg A59 ligt tegen het plangebied aan. Het is dus ook tegen de NNB-gebieden gelegen. Gelet op de hoge verkeersintensiteit is aannemelijk dat de geluidbelasting bij de NNB-gebieden direct rondom het plangebied groter is dan de grenswaarden voor de NNB. Nu er al extra verstoring door de industrieterreinen plaats vindt is verder onderzoek niet nodig.

Met de komst van de nieuwe weg waarvoor een besluit is genomen dat onherroepelijk is geworden wordt er ook NNB verstoord. De intensiteit is aanzienlijk lager dan van de Rijksweg maar het is aannemelijk dat een groot deel van de NNB in de omgeving daarvoor al wordt verstoord. Nu er al extra verstoring door de industrieterreinen plaatsvindt is verder onderzoek niet nodig.

De conclusie is dat de NNB-gebieden vanwege de aanwezige geluidbronnen al wordt verstoord. De geluidbelasting vanuit het plangebied is daaraan ondergeschikt. De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen naar verwachting niet leiden tot een afname in rust en stilte binnen het NNB, doordat het gebied al in hoge mate verstoord is.

Voor de aanlegfase wordt geadviseerd om de tijdelijke aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode maart - half augustus) uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen.

Conclusie

De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen door de reeds aanwezige hoge mate van geluidsverstoring naar verwachting niet leiden tot een afname in rust en stilte binnen het NNB. Wel wordt geadviseerd om de tijdelijke aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode maart - half augustus) uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen.

5.6 Donkerte en openheid

Het NNB op en rondom de onderzoekslocatie bestaat uit een afwisseling van rijen begroeiing van bomen en open plekken. De ondergroei bestaat uit diverse struikgewassen. Door de ruimere afstanden tussen de aangeplante bomen heeft het bos een open karakter. De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen niet leiden tot een toename in donkerte binnen het NNB. Er zal geen kap plaatsvinden in het bosschage waardoor het karakter van het NNB hetzelfde blijft. Het uitgangspunt is dat in de planregels van de bestemmingsplanwijziging de voorwaarde is opgenomen dat lichtpunten van lichtmasten aan de zijde van het NNB afgeschermd zijn om lichtuitstraling te voorkomen. Indien er in de toekomstige situatie (mogelijk) sprake is van additionele verlichting rondom het NNB, dient een verlichtingsplan op te worden gesteld, aan de hand waarvan bepaald kan worden in welke mate het NNB verlicht wordt en of hiervoor compensatie van het NNB aan de orde is. Daarnaast wordt geadviseerd om tijdens de aanlegwerkzaamheden geen bouwverlichting te gebruiken of deze vleermuisvriendelijk in te richten onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Conclusie

In het bestemmingsplan wordt gewaarborgd middels specifieke planregels dat lichtpunten en lichtmasten afgeschermd worden. Indien er in de toekomstige situatie wel (mogelijk) sprake is van additionele verlichting binnen of aangrenzend aan het NNB, dient een verlichtingsplan op te worden gesteld, aan de hand waarvan bepaald kan worden in welke mate het NNB verlicht wordt en of compensatie van het NNB aan de orde is. Daarnaast wordt geadviseerd om tijdens de aanlegwerkzaamheden geen bouwverlichting te gebruiken of de verlichting onder begeleiding van een ecologisch deskundige in te richten.

5.7 Landschapsstructuur

Het NNB op en rondom de onderzoekslocatie betreft een gemengde houtopstand gedomineerd door populier. Tevens staan op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving gewone vlieren, hazelaren, kastanjabomen en grauwe abelen. Als gevolg van de voorgenomen plannen zal de landschapsstructuur van het NNB niet veranderen, los van de bosstructuur die verdwijnt op de plek waar areaal van het NNB verloren gaat. Het functioneren van het NNB zal door het areaalverlies als gevolg van de voorgenomen plannen niet worden aangetast. Het noordelijke deel NNB wat aangetast zal worden ligt aan de rand van het NNB en maakt geen onderdeel uit van een doorgaande structuur. Het zuidelijke deel NNB ligt in een bredere strook langs de watergang ten zuiden van de onderzoekslocatie, waardoor geen versnippering van de verbindende functie van het NNB plaatsvindt.

Conclusie

Als gevolg van de voorgenomen plannen zal de landschapsstructuur van het NNB niet veranderen, los van de strook bosstructuur die verdwijnt op de plek waar areaal van het NNB verloren gaat.

5.8 Belevingswaarde

De belevingswaarde van het NNB gelegen binnen en rondom de onderzoekslocatie wordt in de huidige situatie enkel gevormd door het bosrijk karakter, wat zichtbaar is vanaf de omliggende wegen en paden. Het natuurgebied zelf is niet openbaar toegankelijk. Door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zal de belevingswaarde van het NNB nauwelijks veranderen.

Conclusie

De belevingswaarde van het NNB wordt als gevolg van de voorgenomen plannen niet aangetast.

6 TOETSING

In het vorige hoofdstuk is beschreven dat geen effect op het omliggende NNB zal plaatsvinden indien gepaste maatregelen getroffen worden. Wel zal areaal van het NNB verloren gaan door de bestemmingsplanwijziging. Hierdoor vindt een wezenlijke aantasting plaats van planologisch beschermd gebied. In de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant wordt gesteld dat een onderbouwing benodigd is (bijlage 1):

- a. van een groot openbaar belang (paragraaf 6.1);
- b. er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het Natuur Netwerk Brabant (paragraaf 6.2);
- c. er geen andere oplossingen voorhanden zijn die de aantasting van het Natuur Netwerk Brabant voorkomen (paragraaf 6.3);
- d. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt (hoofdstuk 5);
- e. er bij het verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan Artikel 3.22 Compensatie (hoofdstuk 7);
- f. op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd (hoofdstuk 7).

Een beschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden is gegeven in hoofdstuk 5. Daarin wordt ook besproken op welke wijzen de negatieve effecten voorkomen worden (d). In hoofdstuk 6 wordt de compensatie (e) en de zekering van de uitvoering (f) besproken.

6.1 Groot openbaar belang

Nederland is aangesloten bij het VN-Klimaatverdrag van Parijs. Van 2020 tot 2050 moet de CO₂-uitstoot teruggedrongen worden om aan de doelen die gesteld worden in het VN-Klimaatverdrag van Parijs te voldoen. De Nederlandse politiek heeft als doel gesteld om in 2030 49% minder broeikasgassen uit te stoten dan in 1990. In het Nederlandse Klimaatakkoord zijn maatregelen opgenomen om deze reductie te stimuleren. Het kabinet wilt daarbij dat Nederland in 2050 een circulaire economie heeft. Uit het eerste rapport van het RIVM, de ICER 2021, blijkt dat de transitie naar de circulaire economie nog in de opstartfase zit.

De composteringsinrichting speelt een grote rol in de behoefte aan meer circulaire grondstoffen. Groene reststromen zoals blad, hout en gras worden verwerkt tot herwinbare grondstoffen. Eindproducten zijn onder ander compost, houtvezels, bodemverbeteraars en bodembedekkers. De eindproducten worden elders afgezet. Hierdoor draagt Den Ouden bij aan de grondstoffentransitie. Natuurlijke grondstoffen zoals fossiele brandstoffen en delfstoffen zijn eindig. Den Ouden levert de juiste groene reststromen en bijbehorende technieken voor de specificaties van een producent, waardoor geïnnoveerd wordt op basis van behoefte.

Tijdens het gehele proces wordt het maximale duurzame rendement behaald tegen een zo laag mogelijke CO₂-uitstoot. Door groene reststromen maximaal gesorteerd aan te bieden wordt nascheiding beperkt. Scheiding draagt bij aan een gezonder milieu en efficiënter proces, waardoor de kosten ook lager zijn. Het materieel wordt ingezet vanuit efficiënte verwerkingslocaties voor groene reststromen. Machines die de verwerking van groene reststromen verzorgen zijn milieuvriendelijker door een elektrische en/of hybride aandrijving. Hierdoor wordt ook tijdens de verwerking minder CO₂ uitgestoten.

Gezien de klimaatdoelen die gesteld zijn op wereldwijd, nationaal, regionaal en lokaal niveau wordt het groot openbaar belang geacht dat de composteringsinrichting optimaal functioneert. Door de aanleg van de verbindingsweg door Rijkswaterstaat wordt een deel van het bedrijfsoppervlak aangetast

en is de composteringsinrichting genoodzaakt om een deel van de bedrijfselementen te verplaatsen. Om dezelfde mate van functionaliteit te behouden is het aantasten van het NNB noodzakelijk.

6.2 Alternatieve locaties

Het onderzoek naar alternatieve locaties moet aan drie eisen voldoen. In artikel 3.19 lid 2 wordt gesteld dat voor de alternatieve locaties geldt dat:

- a. *gezocht wordt naar alternatieve locaties binnen de gemeente en in omliggende gemeenten;*
- b. *een alternatieve locatie overwegend dezelfde functie kan vervullen;*
- c. *tijdverlies en meerkosten zijn op zichzelf geen reden om een alternatief af te wijzen.*

Omdat de composteringsinrichting op deze locatie gevestigd is en het om de noodzakelijke verplaatsing van reeds aanwezige functies op het terrein is, is een alternatieve locatie niet wenselijk of mogelijk. Het kantoorgebouw en weegplaats kunnen op de huidige locatie niet behouden worden in verband met de aanleg van de verbindingsweg. Gezien de locatie-gebonden aard van de te verplaatsen functies is een alternatief op een andere locatie waar naartoe gereden zal moeten worden niet realistisch. De locatie wordt daarbij volledig omgeven door Natuurnetwerk Brabant of (nog te realiseren) infrastructuur. Ook de strook ten zuiden van de composteringsinrichting zal als NNB bestemd worden als onderdeel van de bestemmingsplanwijziging. Daarmee zal iedere uitbreiding noodgedwongen een aantasting van het NNB betekenen. Door te kiezen voor de huidige locatie wordt een relatief kaal deel aangetast (grasland en struikgewas e.d.) en de bomen reeds binnen het terrein of aan de randen, wat de voorkeur heeft boven gelaagde structuren met bomen en struiken gezien de hogere mate van functioneren van struiken en bomen als verbindende elementen en leefgebied.

6.3 Alternatieve oplossingen

Het is belangrijk om te onderzoeken dat er geen alternatieve oplossingen zijn die hetzelfde bereiken maar geen invloed hebben op het NNB. Een alternatief voor de uitbreiding in het NNB is het behouden van de huidige bouwcontour. Doordat aan de westkant een deel van het oppervlakte verloren gaat door de aanleg van de verbindingsweg zal bij behoud van hetzelfde oppervlak dit een netto verlies aan oppervlakte betekenen. Indien ervoor gekozen wordt om het kantoorgebouw en de weegplaats binnen de huidige grenzen te verplaatsen dan zal dit een afname aan functioneel bedrijfsoppervlak betekenen. In de huidige situatie wordt het merendeel van het oppervlak wat niet bebouwd of bassin is gebruikt als opslag voor composthoopen. De verplaatsing zou hier ten koste van gaan.

7 COMPENSATIE

7.1 Aard van de compensatie

Binnen het bestemmingsplan is geen ruimte voor fysieke compensatie als bedoeld in artikel 3.22. Het gehele terrein wordt omgeven door infrastructuur, groen of NNB. De initiatiefnemer is voornemens in financiële compensatie te voorzien zoals bedoeld in artikel 3.24 bepaald.

7.2 Omvang van de compensatie

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 vind enkel fysieke aantasting plaats van het areaal van het NNB. De provincie hanteert hiervoor de volgende toeslag voor de bepaling van de compensatieverplichting: De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. Voor tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur is het een toeslag van 2/3 in oppervlak.

Op de onderzoekslocatie is het natuurbeheertype N16.02 Vochtig bos met productie aanwezig. Het natuurbeheertype N16.02 heeft een ontwikkeltijd van naar schatting tussen 25 en 100 jaar. Als gevolg van de voorgenomen ingreep zal 1.380 m² verloren gaan. Dit betreft het oppervlakte waar de ingreep en het NNB overlappen. Een groter effect dan de grenzen van de onderzoekslocatie wordt niet verwacht. In verhouding tot de omliggende NNB gebieden betreft dit een zeer kleinschalige ingreep. Het aangrenzende populierenbos beslaat circa 56.000 m². De aantasting van het NNB is daarmee gelijk aan 2,5% van het direct omliggende gebied en vervult geen essentiële functie voor de verbinding en robuustheid van het NNB.

Voor een kleinschalige ingreep wordt een financiële compensatie van €10,00 per m² voldoende geacht door de provincie Noord-Brabant. Dit betekent dat het volgende oppervlakte gecompenseerd moet worden:

$$1.380 \text{ m}^2 + (1.380 \text{ m}^2 \times 2/3) = 2.300 \text{ m}^2$$

Dit maakt de financiële compensatie:

$$2.300 \text{ m}^2 \times €10,00 = €23.000,00$$

De financiële compensatie wordt uiterlijk zes weken na de vaststelling van het bestemmingsplan gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de geformuleerde compensatietaakstelling.

8 CONCLUSIE EN ADVIES

Het effectenonderzoek NatuurNetwerk Brabant is uitgevoerd ten behoeve van de nieuw aan te leggen aarden wal en het verplaatsen van de inrit binnen het NNB aan de Statendam 100 te Oosterhout en heeft als doel om de effecten van het beoogd gebruik op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Natuurnetwerk Brabant te onderzoeken.

De voorgenomen ingreep vindt grotendeels binnen het NNB plaats. Dit betekent areaalverlies van het NNB op de onderzoekslocatie. Als gevolg hiervan zullen de huidige natuurwaarden binnen de onderzoekslocatie verdwijnen of afnemen. Daarnaast kan er sprake zijn van externe effecten op de huidige natuurwaarden van het NNB rondom de onderzoekslocatie. Gezien de lokale aard en vergelijkbare gebruik na afloop van de werkzaamheden wordt een extern effect niet verwacht.

Het oppervlak (1.380 m²) van het NNB wat verloren gaat, dient gecompenseerd te worden. De opdrachtgever kiest ervoor om financiële compensatie uit te voeren. Voor de ingreep binnen het huidige NNB geldt een toeslag van 2/3 in oppervlak (2.300 m²). Voor de financiële compensatie van dit oppervlak dient €23.000,00 betaald te worden in de provinciale compensatievoorziening.

Ten behoeve van de voorgenomen ingreep vinden naar verwachting geen werkzaamheden diep in de bodem plaats. Door de voorgenomen plannen zullen er op de onderzoekslocatie mogelijk veranderingen plaatsvinden ten aanzien van geomorfologische processen en kan de bodemkwaliteit beïnvloed worden. Deze veranderingen zullen mogelijk plaatsvinden binnen het deel van het NNB wat verloren gaat als gevolg van het areaalverlies en geen effect hebben op het omliggend deel van het NNB. Gezien de huidige functie van de onderzoekslocatie (opslag zand en waterbassin) is artikel 8 van de Woningwet niet van toepassing. Bodemonderzoek is niet aan de orde.

Zolang de delen van het NNB aangrenzend aan de ontwikkeling niet aangetast worden is compensatie in het kader van geomorfologische processen en bodemkwaliteit niet aan de orde. Effecten op de waterhuishouding zijn naar verwachting te voorkomen. In het bestemmingsplan wordt geborgd dat een watertoets wordt uitgevoerd.

De voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen niet leiden tot een afname in rust en stilte binnen het NNB. Wel wordt geadviseerd om de tijdelijke aanlegwerkzaamheden buiten het broedseizoen (buiten de periode maart - half augustus) uit te voeren om verstoring van broedvogels te voorkomen.

In het bestemmingsplan wordt gewaarborgd middels specifieke planregels dat lichtpunten en lichtmasten afgeschermd worden. Indien er in de toekomstige situatie wel (mogelijk) sprake is van additionele verlichting binnen het NNB, dient een verlichtingsplan op te worden gesteld, aan de hand waarvan bepaald kan worden in welke mate het NNB verlicht wordt en of compensatie van het NNB aan de orde is.

Als gevolg van de voorgenomen plannen zal de landschapsstructuur van het NNB niet veranderen, los van de bosstructuur die verdwijnt op de plek waar areaal van het NNB verloren gaat. Het functioneren van het NNB zal door het areaalverlies als gevolg van de voorgenomen plannen gedeeltelijk worden aangetast.

De belevingswaarde van het NNB wordt als gevolg van de voorgenomen plannen niet aangetast.

Econsultancy
Rotterdam, 12 april 2022

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), uitvoerportaal; <https://ahn.nl/ahn-viewer>, zoekgebied Oirschot. Geraadpleegd op 22 februari 2022.

Gemeente Oosterhout. Bestemmingsplan. Ontwerp bestemmingsplan buitengebied 2013 (incl. Lint Oosteind), herziening 22 (Statendamweg 100). projectnummer 20210112-00. versie C02, d.d. 22 december 2021.

Planbureau voor de Leefomgeving. Integrale Circulaire Economie Rapportage 2021. Gepubliceerd op 21 oktober 2021.

Provincie Noord-Brabant. Kaartbank 2022. Geraadpleegd op 22 februari 2022., van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/kaartbank>, zoekgebied Oirschot.

Provincie Noord-Brabant. Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. November 2021.

Provincie Noord-Brabant. Verordening water Noord-Brabant. September 2018.

Rijksoverheid. Klimaatakkoord. Gepubliceerd op 28 juni 2019.

Bijlage

21002_TEK_A_Nieuwe_situatie

Algemene websites

www.dinoloket.nl (bodeminformatie)

www.grondwatertools.nl (isohypsenkaart)

www.topotijdreis.nl (historische kaarten)

BIJLAGE 1 INTERIM OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT

Onderstaande artikelen zijn afkomstig van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant (geconsolideerde kaart d.d. 1 oktober 2021, regels d.d. 16 november 2021). Enkel relevante artikelen zijn opgenomen.

Artikel 3.15 Bescherming Natuur Netwerk Brabant

Lid 1

Een bestemmingsplan van toepassing op Natuur Netwerk Brabant:

- a. strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken;
- b. bevat regels gericht op de bescherming van de ecologische waarden en kenmerken en houdt daarbij ook rekening met andere aanwezige waarden en kenmerken, zoals rust, stilte, cultuurhistorische waarden en kenmerken;
- c. staat, zolang het Natuur Netwerk Brabant niet is gerealiseerd, bestaande bebouwing en bestaande planologische gebruiksactiviteiten toe.

Lid 2

Als ecologische waarden en kenmerken gelden de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan.

Lid 3

Als de inrichting en beheer van het Natuur Netwerk Brabant binnen een gebied is verzekerd, stelt de gemeente binnen negen maanden een bestemmingsplan vast overeenkomstig het eerste lid.

Artikel 3.16 Externe werking Natuur Netwerk Brabant

Lid 1

In aanvulling op de Wet natuurbescherming bepaalt een bestemmingsplan dat een ontwikkeling toelaat in Stedelijk Gebied of in Landelijk Gebied, die een aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken in het Natuur Netwerk Brabant, dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd, overeenkomstig Artikel 3.22 Compensatie.

Artikel 3.17 Afwijkende regels ontwikkelingen in Natuur Netwerk Brabant

Lid 1

Een bestemmingsplan van toepassing op Natuur Netwerk Brabant kan een ontwikkeling toelaten als is voldaan aan de voorwaarden gesteld voor:

- a. nieuwe ontwikkelingen in het Natuur Netwerk Brabant, overeenkomstig Artikel 3.18;
- b. het nee, tenzij-principe, overeenkomstig Artikel 3.19;
- c. de saldo-benadering, overeenkomstig Artikel 3.20;
- d. een kleinschalige uitbreiding, overeenkomstig Artikel 3.21.

Artikel 3.19 Toepassing van het Nee, tenzij-principe

Lid 1

Een bestemmingsplan dat toepassing geeft aan het nee, tenzij-principe, bevat een onderbouwing dat:

- g. er sprake is van een groot openbaar belang;
- h. er voor de ontwikkeling geen alternatieve locaties voorhanden zijn buiten het Natuur Netwerk Brabant;
- i. er geen andere oplossingen voorhanden zijn die de aantasting van het Natuur Netwerk Brabant voorkomen;
- j. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt;
- k. er bij het verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan Artikel 3.22 Compensatie;
- l. op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

Lid 2

Voor het onderzoek naar alternatieve locaties geldt dat:

- d. gezocht wordt naar alternatieve locaties binnen de gemeente en in omliggende gemeenten;
- e. een alternatieve locatie overwegend dezelfde functie kan vervullen;
- f. tijdverlies en meerkosten zijn op zichzelf geen reden om een alternatief af te wijzen.

Artikel 3.22 Compensatie

Lid 1

De verplichte compensatie vindt, naar keuze, plaats door:

- a. fysieke compensatie, overeenkomstig Artikel 3.23;
- b. financiële compensatie, overeenkomstig Artikel 3.24.

Lid 2

De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur, conform de volgende indeling:

- a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
- b. tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak;
- c. tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak;
- d. bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk;
- e. bij verstoring van natuur: maatwerk.

Artikel 3.24 Financiële compensatie

Lid 1

De financiële compensatie wordt bepaald op grond van de omvang van de compensatieverplichting overeenkomstig Artikel 3.22, tweede lid, en omvat de volgende kostenelementen:

- a. kosten voor de planontwikkeling en planuitvoering;
- b. kosten van de aanschaf van vervangende grond;
- c. kosten van de basisinrichting;
- d. kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.

Lid 2

De financiële compensatie wordt uiterlijk zes weken na de vaststelling van het bestemmingsplan gestort in de provinciale compensatievoorziening ter uitvoering van de geformuleerde compensatietaakstelling.

BIJLAGE 2 VERKLARENDE WOORDENLIJST

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

